

STANOWISKO

Związku Powiatów Polskich

Warszawa, 16 czerwca 2009 r.

w sprawie likwidacji niektórych Sądów Grodzkich

Związek Powiatów Polskich, popiera wszelkie działania Ministerstwa Sprawiedliwości mające na celu poprawę efektywności funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości w Polsce w tym racjonalizację kosztów działania jednostek wymiaru sprawiedliwości.

Jednym z takich działań podjętych w ostatnim czasie jest opracowany w Ministerstwie Sprawiedliwości projekt rozporządzenia w sprawie zniesienia niektórych sądów grodzkich (wydziałów grodzkich w Sądach Rejonowych) oraz zmiany rozporządzenia w sprawie utworzenia sądów grodzkich.

W większości proponowane zmiany mają swoje uzasadnienie przede wszystkim w racjonalizacji wykorzystania kadry orzeczniczej i administracyjnej sądów rejonowych. W niektórych jednak przypadkach zmiany w organizacji funkcjonowania sądów rejonowych mogą doprowadzić do ograniczenia obywatelom dostępu do sądu. Taka sytuacja będzie miała miejsce w przypadku likwidacji wydziałów grodzkich funkcjonujących w ramach Wydziałów Zamiejscowych Sądów rejonowych mających siedzibę w miejscowościach będących jednocześnie siedzibą starostw powiatowych. Rozpatrywanie spraw przejmą w tym przypadku wydziały karne i cywilne jednostki macierzystej.

Dotyczy to takich miejscowości jak: Maków Mazowiecki, Parczew, Góra, Międzychód, Sępólno Krajeńskie oraz Wieruszów. W konsekwencji mieszkańcy tych miejscowości chcąc skorzystać z prawa do sądu np. w prostej sprawie cywilnej będą zmuszeni udać się do innego miasta, najczęściej siedziby innego powiatu często oddalonego o kilkadziesiąt kilometrów od miejsca zamieszkania.

W ocenie Związku Powiatów Polskich Ministerstwo Sprawiedliwości planując zmiany w organizacji sądów i ich wydziałów, poza względami mającymi na celu racjonalizację kosztów działania, powinno brać pod uwagę lokalne uwarunkowania. Miejscowości będące siedzibami starostw powiatowych stanowią lokalne ośrodki administracyjne, wokół których skupia się życie mieszkańców okolicznych miejscowości. Nie wszyscy obywatele posiadają własne środki transportu a komunikacja lokalna w dużej mierze dostosowana jest do zasadniczego podziału administracyjnego państwa. Skutki proponowanych zmian dotkną kilkadziesiąt tysięcy osób, które będą musiały ponieść jej koszty. Racjonalizacja kosztów działania wymiaru sprawiedliwości nie może polegać na ich „przerzuceniu” na obywateli.

Nie bez znaczenia pozostaje również czynnik społeczny. Siedziba nawet tylko Wydziałów Zamiejscowych Sądów Rejonowych wzmacnia znaczenie lokalnych ośrodków administracyjnych. Niemal każdy z wymienionych wyżej Powiatów „zainwestował” w rozwój infrastruktury sądowniczej np. poprzez remont budynków przeznaczonych na siedzibę wydziałów zamiejscowych. Tymczasem w przypadku Makowa Mazowieckiego i Parczewa a także Góry oraz Wieruszowa (gdzie obok wydziałów grodzkich planowana jest likwidacja zamiejscowych wydziałów ksiąg wieczystych) nowelizacja rozporządzenia doprowadzi do całkowitego zniesienia struktur sądowych w wymienionych miejscowościach.

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich

Kazimierz Kotowski